MŪSŲ PASTOGĖ

Australian Lithuanian Weekly "Our Haven"

XXIX—ji metai | Registered for posting as a newspaper category B | Kaina/Price 50 c. 12.6.1978 Nr. 23 (1536)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS

DIDĖJA SUSIDOMĖJIMAS

Laikui nesustojamai srovenant pirmyn, vis dažniau išgirstame apie pasiruošimus Australijos Liet. Dienoms. Australijos lietuvių chorai intensyviai ruošiasi Dainų šventei. Tautinių šokių grupės stengiasi išgauti daugiau grakštumo ir sutarimo šokių judesiuose. Sydnejaus teatras "Atžala" renkasi veikalą naujam pastatymui. Sportuojantis jaunimas treniruojasi, kad pasiruoštų varžyboms sporto aikštėse. P.L.J. S-gos skyrių atstovai susirinks savo suvažiavimui. Matysime Sydnejaus menininkų dailės parodą. Sydnejaus Moterų Soc. Globos D-ja lauks svečių, aplankančių Lietuvių Sodybą. Posėdžiaus A.L.B. Tarybos atstovai. Dar neteko nugirsti, ką parodys jaunimas savo vakaro programoje, kuris įvyks gruodžio 27 d.

Švęsdama savo 25-kių metų gyvavimo sukaktį, mūsų ALD papildymui, iš J.A.V. atskris iškilioji tautinių šokių grupė Grandinėlė. Šį jubiliejų atžymėti Grandinėlė pradėjo baliumi, įvykusiu balandžio 8 d. Clevelande ir užbaigs savo kelione į Australiją.

Per 25 metus kantriai ir su dideliu pasišventimu Grandinėlei vadovauja Liudas Sagys, padedamas žmonos Aleksandros. Per tą laiką Grandinėlė yra davusi virš 250 koncertų. Grupėje dalyvavo apie 300 šokėjų. Grandinėlė aplankė beveik visus didesnius J.A.V. ir Kanados miestus. 1970 m. šoko Pietų Amerikos valstybėse, o 1972 m. Anglijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose. Į ALD Grandinėlė atvyksta su 50 šokėjų. Kartu su jais atskris ir vieno Amerikos laikraščio korespondentė. Grandinėlė viešės Australijoje su J.A.V. užsienio reikalų ministerijos žinia.

Pamatyti Grandinėlę šokant Australijoje yra tik kartą gyvenime pasitaikanti proga, todėl jos lengvai neturėtume praleisti. Toliau gyvenantieji lietuviai ir ypatingai jaunimas, turėtų atvykti į ALD, pasigėrėti mūsų vietos kultūrinių vienetų bei menininkų atsiekimais ir ta pačia proga pamatyti Grandinėlės šokius. Jos koncertas Sydnejuje įvyks gruodžio 30 d.

Negalintieji atvykti į Sydnejų, turės progos pamatyti Grandinėlės koncertą Adelaidėje sausio 4 d. (čia ir Pertho lietuviams arčiau) ir Melbourne - sausio 6 d. (arčiau Tasmanijoje gyvenantiems).

Džiugu sužinojus, kad nuošaliai gyvenantieji Šiaurinio Queenslando lietuviai teiraujasi apie apsistojimo galimybes Sydnejuje ir ruošiasi atvykti į ALD. Jie stebės ALD parengimus pirmą kartą savo gyvenime.

ALDRK Inf.

Grandinėlė

Clevelando (USA) Grandinėlės šokėjai - pagrindinė grupė ir jaunųjų klasė. Metų pabaigoje Grandinėlė dalyvaus Australijos Lietuvių Dienose.

Kova dėl Afrikos

Kai Afrikos žemynas atsisakė kolonizacijos ir viena po kitos Afrikos tautos sukūrė valstybes ir įgijo nepriklausomybės statusą, šiuo kontinentu ypač susidomėjo Sov. Sąjunga, tikėdamasi išnaudoti persiorganizavimo laikotarpį ir visą žemyną paversti raudonuoju kontinentu. Iš pradžios sovietams kortos buvo labai palankios: buvę pusiau pavergtieji kraštai dar degė neapykanta baltiesiems, pradžioje žavėjosi sovietų siūlomomis idejomis ir lengvai kibo ant sovietinio kablioko, vis tik netrukus ir patys juodieji įsitikino, kad raudonieji neša didesnę vergiją, negu kad anksčiau turėtoji. Pradžioj įsitvirtinę Egipte, Sudane, Somalijoj, Nigerijoj, Mozambike ir susidarę sau prietilčius, sovietai kesinosi ir į kitus kraštus. Tačiau pajutusios pavojų kitos naujos valstybės susigriebė ir sovietų įtakai ėmė priešintis. Iš minėtų kraštų šiandie Egiptas, Nigerija, Somalija, buvę sovietų sąjungininkai, jau atsimetė ir virto antisovietiškais. Greičiausia įgys nusistatymo prieš sovietus ir Zair, kuri pastaruoju metu pasidaro pasaulio dėmesio centre, kai iš Kongo sudaryti sukilėlių daliniai įsiveržė į Zair, užėmė turtingiausias pasaulio cinko kasyklas ir masiškai pradėjo žudyti vietinius baltuosius. Nors ir ne visai aiškaus politinio nusistatymo Zair prezidentas Mobutu ėmė šauktis pagalbos vakaruose. Pasinaudodami pretekstu, kad sukilėlių žudomi baltieji, kurių daugumą sudaro prancūzai, belgai, amerikiečiai, Prancūzija ir Belgija greit reagavo ir pasiuntė karinius dalinius, kurie išvijo įsibrovėlius sukilėlius ir apsaugojo likusius baltuosius. Masiškai iššudytųjų priskaitoma iki 2 šimtų. Nors ne paslaptis, kad sukilėliai buvo sovietų inspiruoti ir organizuoti. Sov. Sąjunga pakėlė tarptautinį skandalą, esą Prancūzija ir Belgija kišasi į kitų valstybių vidinius reikalus. Bet čia įsiterpė ir U.S.A., kuri remia prancūzų ir belgų aktyvų pasipriešinimą komunistiniams kėslams ir apsisprendė aktyviai įsijungti į visą akciją. Tuo tarpu Amerika duoda tik transporto priemones pervežti kitų kraštų, kaip Maroko, Alžerijos, kariams ir ginklams į konfliktų židinius, bet neabejotina, kad prisidės ir ginklais bei žmonėmis. Žodžiu, U.S.A. ir Sov. Sąjungos interesai susikryžiuoja Afrikoje. To išvadoje tuo tarpu sovietai veda karštą propagandą prieš Ameriką ir grasina nutraukti ant siūlo tebekabančias ginklų apribojimo derybas, tačiau prez. J. Carter rizikuoja norėdamas pastoti kelią sovietinei ekspansijai. Bijomasi, kad Zaire, Afrikoje, išsivystys antrasis Vietnamo pobūdžio karas, kuriame iš vienos pusės stovės prancūzai ir belgai su savo afrikiečiais sąjungininkais, gi iš kitos pusės Kuba ir už jos nugaros stovinti Sov. Sąjunga.

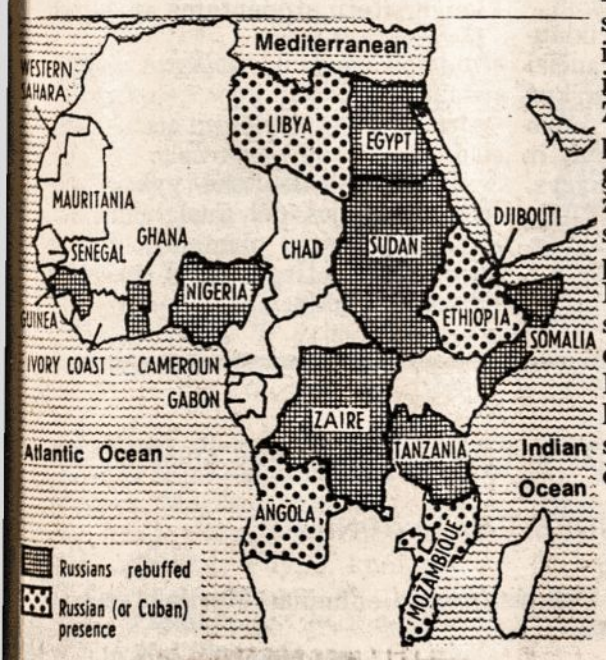

Žemėlapyje: langeliais pažymėti kraštai atmetę sovietų draugystę, taškeliais paženklinti kraštai tebėra sovietų ir kubiečių kontrolėje.

ŽINIOS

Amerikiečiai savo ambasadoje Maskvoje atidengė naujus sovietų šnipinėjimo prietaisus, netgi užtiko ir sovietinį operatorių su elektroniniais instrumentais pačioje ambasadoje, kuris spėjo pabėgti. Amerikiečiai pasiuntė sovietų viršūnėms atitinkamą notą.

***

Anglijos Darbo partija (šiuo metu vyriausybėj)per savo vykdomąjį komitetą išleido rezoliuciją, kurioje smerkiamas Sov. Sąjungoje Dr. J. Orlovo nuteisimas ir kreipėsi į Sov. Sąjungą, kad žmogaus teisių gynėjas J. Orlovas būtų paleistas.

* *

Prasidėjo plataus masto perkėlimas kiniečių iš Vietnamo. Kaip žinia, po karo Vietnamas yra tiesioginėje Sov. Sąjungos įtakoje.

Birželio nuotaikom

Biržely viso laisvojo pasaulio lietuviai ir pabaltiečiai kasmet mini sovietinius trėmimus iš Pabaltijo krastų. Juos mini ir Australijos lietuviai. Minime tas sau lygių neturinčių pabaltiečių deportacijas trejopa intencija: išreiksdami protestą prieš sovietinę agresiją ir prieš sulaužymą pačių elementariausių žmogaus teisių, apie kurias pilna burna siandie kalba visas pasaulis; minime išvežimus, pabrėždami savo solidarumą su visais tais deportacijų kankiniais patys irgi jausdamiesi kaip jų likimo broliai ir savotiški tremtiniai, nes savo gimtines ir tėvynes apleidome ne tiek savanoriškai pasirinkdami benamio dalią, o greičiau aplinkybių verčiami ir bolsevikinio siaubo genami; pagaliau minime tas deportacijas su aiškia misija - perspėti laisvąjį pasaulį, ką žada ir ką nesa užimtiems krastams sovietiškas komunizmas, kad būtų pasirengę ginti savo teises ir kad įsisąmonintų, jog kas atsitiko su pabaltiečiais, rytoj gali tas pats atsitikti ir su kitais krastais.

O visa tai buvo ir dabar tebedaroma sovietinio imperializmo vardan: palaužti ir galiausiai sunaikinti sąmoningas tautas pirmiausia įvedant terorą, kad palūžtų moralė ir pasipriešinimas, o vėliau laipsniškas išnaikinimas, ką mes žinome genocido vardu. Pabaltijo krastuose, ir ypač Lietuvoje mes šitai gerai žinome: nebuvo pasitenkinta vien tik tautoje pasireiškusių vadų ir įtakingų asmenų suėmimu ir jų sunaikinimu, bet dar kaip pavyzdį pravedant masiniu mastu gyventojų deportacijas, kaip įgąsdinimą ir moralinį palaužimą likusiems. Galbūt, kituose Pabaltijo krastuose šitoks sovietų metodas pasiteisino, bet tik ne Lietuvoje. Vien tik Lietuvoje vyko plačiausias antibolsevikinis pasipriešinimas ginklu partizaniniame kare. Vėliau ir iki siandie tasai pasipriešinimas vyko ir tebevyksta skirtingais būdais: protesto rastais prieš sovietinių valdininkų sauvaliavimą, pogrindžio spaudos išplitimu, netgi atviros kritikos ir protestais atvirai remiantis sovietine konstitucija ir Sov. Sąjungos tarptautiniais įsipareigojimais, kaip Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Charta, Helsinkio susitarimai ir t.t. Tai ženklina du dalykus: pirma, lietuvių tautos pasipriešinimas arba rezistencija iki šiai dienai nėra palaužta ir antra, laimėta proga, kad sovietiniai veiksmai šiuo metu nenuslepiami nuo pasaulio akių. Tarptautinės komunikacijos priemonės prasiveržia pro geležinę uždangą, ir lietuvių rezistencija jau plačiai pasiekusi laisvojo pasaulio ausis. Tačiau svarbiausia, kad patys lietuviai ir šiuo metu nesibijo jokios rizikos: kasmet suimama ir net nuteisiama šimtai įtariamų, turinčių reikalų su pogrindžio spauda, tačiau toji spauda kaskart vis labiau plinta. Suimtieji teismuose atvirai priekaištauja režimo valdininkams, kad jų suėmimas ir teisimas yra atviras aktas prieš krašte veikiančius įstatymus ir konstituciją, nekalbant jau apie Sov. Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.

Tai viena medalio pusė. Antroji - mūsų pačių įsipareigojimai. Visi esame pergyvenę aną baisųjį terorą sąryšyje su deportacijom. Visi esame moraliai įpareigoti skelbti kuo plačiau kitiems, kad tą terorą išgyventų bent vaizduotėje visi, kurie net neįsivaizduoja, kad taip gali būti. Pagaliau atnaujindami praeities žaizdas jau tuo pačiu liekame įsipareigoję kovoti už tai, kad panašūs dalykai nei Lietuvoje, nei kitur pasaulyje nepasikartotų. Kas kenčia, tas nėra ir negali būti indiferentiškas kančiai, ir rūpinasi, kad toji kančia toliau neplistų. tad ir išvežimų minėjimai nėra ir negali būti tik rauda dėl to, ką esame jau iškentėję, bet visų pirma įpareigojimas ir moralinis postulatas siekti, kad tai kančiai kelias būtų užkirstas. Okupuotoje Lietuvoje lietuviai tą kančią gyvai jaučia. Ir kaip tik dėl to rezistencija prieš prievartą ne tik kad neatslūgus, bet vis didėjanti ir plintanti. Kitaip sakant, ne kas kita, o spaudimas ir kančia išsaukia ir gimdo herojus, kurie prisiima daugiausia kančios, kad kiti mažiau kentėtų. Štai dėl ko visa aktyvioji pasipriešinimo veikla nėra iš čia, bet ateina iš Lietuvos, iš prispaustųjų: Tas ir parodo skirtumą, ką daro jie, ir ką darome mes. *(v.k.)*

Liūdime netekus savanorio kūrėjo
A.A.
plk. VACLOVO ŠLIOGERIO
ir gilią užuojautą reiškiame jo šeimai ir artimiesiems
Lietuvos Kariuomenės Savanorių Kūrėjų Sąjungos
Sydnejaus Skyrius:

Juozas Kąpočius
Ona Šalkauskienė
Vincas Juzėnas
Aleksas Zinkevičius

A.A.
Plkn. VACLOVUI ŠLIOGERIUI
mirus, jo sūnui Vyteniui, šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

L.K.V.S. Ramove
Adelaidės Skyrius

PADĖKA

Mirus vyrui, tėveliui ir seneliui, Lietuvos savanoriui kūrėjui pulkininkui Vaclovui Š l i o g e r i u i, reiškiame gilų dėkingumą visiems už parodytą velioniui respektą ir pagarbą palydint jį į amžinybę. Ačiū mieliems bičiuliams ir bendradarbiams, atsisveikinusiems su a.a. V. Šliogeriu jį laidojant, pagerbusiems jį giesme, rauda, gėlėmis ar auka spaudai bei A.L. Fondui.

Dėkingi taip pat esame ir visiems velionio Vaclovo ir jo šeimos bičiuliams, pažįstamiems ir bendradarbiams už pareikštas šeimos nariams užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje.

Vytenis Šliogeris
šeimos vardu

Elta informuoja

VLIKO TARYBOS STUDIJŲ KOMISIJA (Juozas Giedraitis, Antanas Sabalis, Vaiva Vėbraitė - Gustienė ir prof. Dr. Juozas Vėbra) prašo visų kraštų lietuvių spaudą atspausdinti, o radijo valandėles - paskelbti, šį komisijos kreipimąsi į mūsų jaunimą:

STUDIJUOJANČIO JAUNIMO DĖMESIUI

Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui reikia keleto jaunų, darbščių ir gabių bendradarbių. Kandidatais gali būti paskutinėse gimnazijos klasės moksleiviai ir koledžų studentai, kurie kalba lietuviškai, domisi istorijos, teisės arba žurnalistikos mokslais ir yra "National Merit Scholars", arba buvę "Voledictorians", arba gavę aukštą taškų skaičių iš College Entrance Examination.

Parinktiems kandidatams bus pasiūlyta, ką studijuoti, ir teikiama lėšų tolimesniam jų išmokslinimui. Pareiškimus, su gyvenimo ir jau atliktų studijų aprašymu siųsti: VLIKas (Studijų komisijai) 29 West 57 Street New York, N.Y. 10019.

Elta

MIRĖ PROFESORIUS
DR. JONAS PUZINAS
(1905.IX.18 - 1978.IV.14)

Jonas Puzinas gimė Lietuvoje, Ukmergės aps., Deltuvos vls., Svaronių viensėdy, mirė Chicagoje, ištiktas širdies priepuolio.

Prof. Dr. Jonas Puzinas buvo mokslininkas - proistorikas, Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius, Lietuvių Enciklopedijos redaktorius.

Prof. Dr. J. Puzinui nebuvo svetima ir politinė veikla. Prieš penkioliką metų J. Puzinas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybės įgaliotas, ėmėsi pirmininkauti specialiai komisijai, kuri dėka jos pirmininko iniciatyvos, takto per vienuoliką mėnesių (1964.V.22) atstatyti pairusią Lietuvos laisvinimo organizacijos vienybę, išreikštą šiais žodžiais: "Lietuvos laisvės kovos vieninga vadovybė laisvajame pasaulyje yra apsijungęs Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas - VLIKas." (VLIKo statuto įžanga).

Prof. Dr. J. Puzinas, ir nepriklausydamas jokiai VLIKą sudarančiai grupei, buvo išrinktas valdybon, kur jo nuoširdaus darbo indėlis buvo žymus. Tuo pat metu jis buvo ir Lietuvos Laisvės Komiteto narys. Pastaraisiais metais jis buvo VLIKo valdybos atstovas prie PLB valdybos Chicagoje.

Be gausių savo profesijos mokslinių darbų, Jonas Puzinas yra skaitęs kruopščiai paruoštų paskaitų ir parašęs studijų iš dabarinių laikų Lietuvos istorijos. Viena šios rūšies studijų yra išspausdinta 1968 m. "Kario" žurnalo: "Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą."

Elta

LIETUVIAI KANKINIAI

Prieš 6-ris metus, 1972 gegužės 14 d., Kaune, tragiškai protestuodamas prieš svetimųjų priespaudą bei Lietuvos okupaciją ir šaukdamas Lietuvai laisvės, susidegino 20 metų jaunuolis Romas Kalanta. Šio įvykio sujaudintą ir protestuojantį mūsų jaunimą tada blaškė, daužė ir suiminėjo okupantai.

Lietuvos partizaninio karo prieš Sov. Sąjungą (1944 - 1952) karys jaunuolis Balys Gajauskas buvo suimtas, nuteistas ir iškalėjo 25 metus. Šis Lietuvos karys, atlikęs neteisėtą bausmę ir grįžęs Lietuvon, kaupė to karo istorinę medžiagą. Bet greit, 1977 balandžio 20 d., už tai suimtas ir 1978 balandžio 4 d. vėl nuteistas 15 metų Gulago salynan. Jeigu dar ir šią bausmę išlaikytų Balio Gajausko sveikata, tai jis būtų iškalėjęs 40 metų iš 64 savo amžiaus metų. Štai kaip elgiamasi su mūsų tautos (liaudies, kaip okupuotoje Lietuvoje įprasta mūsų tautą vadinti) Lietuvą mylinčiais vaikais.

Kai Simas Kudirka, jaunas lietuvis jūrininkas, aną metą panoro ištrūkti į laisvę ir kai jo šuolis pasibaigė jo išdavimu sovietams, tada jis buvo už tą veiksmą nubaustas 10 metų bausme Rusijos sunkiųjų darbų stovyklose. Taip supranta Sov. Sąjunga žmogaus teisę į gyvenamąją vietą. Paaiškėjus, kad jis yra JAV pilietis, Sov. S-ga, priversta jį grąžinti, negalėjo ilgai jo kankinti, kaip kankina Balį Gajauską ir tūkstančius kitų lietuvių.

Simas Kudirka šiandien džiaugiasi laisve, stengdamasis palengvinti savo sesių ir brolių Letuvoje ir Sov. sąjungoje likimą: Jis yra įsijungęs į filmą "Defection of Simas Kudirka", Daivos Kezienės padedamas, byloja Lietuvos negandą JA Valstybių moksleiviams su jų mokytojais ir universitetų studentams su jų profesoriais. B.B.

Elta

**

Jungtinėse Tautose vyksta plačios diskusijos dėl nusiginklavimo. Australijos min. pirm. Mr. Fraser savo kalboje irgi siūlė atsisakyti atominių ginklų.

Pranešame, kad gegužės 31 d. Čikagoje (USA) mirė mūsų mylima mamytė, uošvė ir senelė

ALEKSANDRA UMBRAŽIŪNIENĖ

Giliame liūdesy palikę
sūnūs Jurgis, Gediminas, Marija ir vaikai

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

1978 BIRŽELIO 28 - LIEPOS 3

1011 College Street, Toronto, Ont., Canada M6H 1A8

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS
V KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ
PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

SU JŲ PIRMININKU PASIKALBĖJUS

Neseniai turėjau malonią progą pasikalbėti su vienu iš žymiausių Kanados lietuvių veikėjų - p. J.R. Simanavičium ir sužinoti Pasaulio Lietuvių Dienų ruošos paskutines naujienas. Pirmiausia paklausiau:

— Kaip vyksta pasiruošimas didžiausiam išeivijos įvykiui - pirmą sykį įvykstančioms Pasaulio Lietuvių Dienoms?

Ats. — Kol kas viskas vyksta labai tvarkingai: entuziazmo netrūksta, visos sekcijos labai darniai dirba, neturime jokių nesusipratimų nei tarp sekcijų nei tarp narių sekcijose, o tas yra nepaprastai svarbu. Entuziazmo nestokojąs darnus darbas leidžia manyti, kad viskas baigsis gerai.

Klaus. — Kas iš kitų kraštų pirmauja (neskaitant JAV-bių ir Kanados) užsirašiusių ar žadančių atvykti dalyvių skaičiumi?

Ats. — Po JAV-bių ir Kanados neabejotinai pirmauja Australija. Mūsų dabar turimais daviniais iš Australijos žada atvykti apie 200 asmenų. Vakarų Vokietijos lietuviai taip pat bando suorganizuoti didesnę ekskursantų grupę.

Klaus. — Kiek iš viso yra jau užsiregistravusių chorų ir sportininkų?

Ats. — Ligi šio užsiregistravo 40 chorų ir apie 1000 sportininkų.

Klaus. — Ar lietus nesutrukdys programos pravedimo ir ar visiems užteks sėdimų vietų?

Ats. — Tikrai nesutrukdys, nes viskas (su viena kita nežymia išimtimi sporte) vyks po stogu. Tikras dalykas, kad sėdimų vietų visiems užteks. Dainų Šventė vyks garsiajame Maple Leaf Gardens su 16000 sėdimų vietų ir 20000 asmenų talpa, gi sportas vyks moderniškiausiame Toronto ir viename iš geriausių Kanados stadijonų - Etobicoke Olympium, kuris taip pat yra dengtas. Lietus gali tik kiek trukdyti atvykimą į programos vietą.

Klaus. — Kokios kitos kliūtys ir nesekmės numatomos žiūrint iš dabarties taško?

Ats. — Kai entuziazmo netrūksta nei rengėjams nei šventės dalyviams bei ja besidomintiems ir kai darbas darniai vyksta, tai iš dabarties tašto žiūrint vienintelė grėsmė, kaip ir paprasai, gali būti tik lėšų stoka.

Klaus. — Kokia yra numatyta išlaidų sąmata ir kaip vyksta lėšų telkimo vajus?

Ats. — Šiuo metu yra numatyta išleisti tarp 225,000.- ir ketvirčio milijono dolerių. Šios skaitlinės, be abejonės, dar gali pasikeisti ir, žinoma, padidėjimo kryptimi. Kanadoje vajus jau pradėtas ir surinkta $ 16000. Malonus reiškinys - žmonės nuoširdžiai aukoja: kai kurie ne po dešimkę, bet... net po tūkstantinę! Tuoj bus pradėtas vajus ir JAV-bėse. Vajaus organizatoriai garantuoja, kad surinkta suma nebus mažesnė už 35000 dolerių.

Klaus. — O kaip trūkstamas lėšas numatote sudaryti?

Ats. — Esame padavę prašymus į Wintario ir kitas loterijas, į Daugiakultūrinį Fondą ir panašias institucijas. Tikimės šį tą gauti ir iš jų. Tačiau pagrindinė pozicija be abejonės bus pajamos už įėjimo bilietus. Jei žiūrovų entuziazmas bus toks didelis, koks yra sportininkų, chorų bei rengėjų, tai ir šitos problemos nebus.

Klaus. — Ką dar, p. pirmininke, galėtumet tuo klausimu pasakyti?

Ats. — Malonėkite perduoti mūsų padėką Australijos lietuviams už jų tokį palankų reagavimą į mūsų kvietimą ir mūsų vardu pakviesti ir dar neapsisprendusius įsijungti į vykstančiųjų skaičių, jei vietos sąlygomis laikas dar leidžia tai įvykdyti. Yra malonu ir dirbti kai matai, kad įdėtas darbas duoda gražių vaisių. Lauksime atvykstant kuo daugiau lietuvių iš draugingos Australijos, N. Zelandijos ir kitų vietovių.

Darūnas

Sceniniai atgarsiai

Vilniaus kino teatruose šiais metais demonstruojamas Rytų Vokietijoje "Delfos" kino studijoje susuktas meninis filmas "Vienas prieš vieną", kuriame pagrindinį vaidmenį atlieka vilnietis aktorius Regimantas Adomaitis.

*

Čikagos lietuvių choras "Pirmyn" stato J. Offenbacho operą "Hofmano pasakos". Premjera numatoma šiais metais.

*

Klaipėdos teatre, kovo mėn. pradžioje rampos šviesas išvydo Kristijono Donelaičio "Metai". Režisierius Mamertas Karklelis inscenizavo poemą; inscenizacija dviejų dalių drama - poema. Spektaklis paįvairintas liaudies šokiais ir dainomis.

*

Los Angeles Dramos Sambūris Amerikoje, vad. D. Mackialienės žada kitais metais atvykti į Australiją ir pasirodyti su spektakliais Sydnejuje, Melbourne ir Adelaidėje. Sambūrio vadovė rež. D. Mackialienė, paskutiniame teatro festivalyje Toronte, Kanadoje, laimėjo žymenį už geriausiai pastatytą veikalą, B. Pūkelevičiūtės 3 veiksmų dramą "Palikimas".

*

Vilniaus operoje garsėja jaunas gražaus balso dainininkas Vincentas Kuprys. Muzikos kritikai palankiai įvertino jo dainuotus - sukurtus Basilio, karaliaus Pilypo, kunigaikščio Gedimino vaidmenis. J. Juzeliūno operoje "Sukilėliai" jis dainavo įdomią bajoro Skrodskio partiją. Solistas V. Kuprys yra jau dainavęs

Kanados Liet. B-nės Krašto Valdybos ir Pasaulio Lietuvių Dienų Rengimo Komiteto pirmininkas J.R. Simanavičius

Amerikos lietuviams. Būtų malonu jį išgirsti ir čia.

*

Plačiai ir už Lietuvos ribų žinomas režisierius Juozas Miltinis, režisieriaus karjerą pradėjęs dar nepriklausomos Lietuvos teatre moderniųjų dramaturgų pastatymais, savo 70 metų jubiliejaus proga Panevėžio dramos teatre pastatė graikų klasiko Sofoklio tregediją "Edipas karalius". Tai bene vienas įspūdingiausių Miltinio pastatymų, vaidintas su didžiausiu pasisekimu.

*

Pranas Visvydas, recenzuodamas dramaturgo Kosto Ostrausko naujai pasirodžiusį veikalą "Čičinskas", "Draugo kultūriniame priede rašo: "Mano manymu, "Čičinskas" yra įspūdingiausia Kosto Ostrausko ligšiolinė drama, plazdanti vaizduotės lakumu. Veiksmo audinyje, susipina istorija su literatūrine legenda, kandi išmonė su liaudies prietarais, siaubas su komizmu".

Šią įdomią recenziją P. Visvydas baigia žodžiais teatralams išeivijoje: "Tokiai dramai pastatyti reikia ne konvencinės režisūros bei vaidybos, bet išradingo naujoviško mąstymo. Ar išeivijos teatralai įveiks K. Ostrausko "Čičinską" parodys ateitis. O pamėginti vertėtų".

Paulius Rūtenis

PABALTIJO TRAGEDIJA

ALB Krašto Valdybos vicepirmininko VYTAUTO PATAŠIAUS kalba birželio trėmimų minėjime 1978 m. birželio 4 d. Sydnejuje

Susirinkome paminėti savo tautos kančių kelio, nueito nuo 1940 metų birželio, kai Sovietų Sąjunga, brutaliai sulaužydama taikos sutartis, nepuolimo paktus, iškilmingus pasižadėjimus ir tarptautinius įsipareigojimus, okupavo nepriklausomas Pabaltijo valstybes - Lietuvą birželio 15 d., Latviją ir Estiją birželio 17 d.

Rankos, šviežiai suteptos Katyno žudynių krauju, ieškojo naujų aukų Pabaltijy - ir rado!

Šiandien susirinkome paminėti tų nekaltų aukų, skaičiuojamų ne šimtais ir ne tūkstančiais, o šimtais tūkstančių, kurių kaulai išbarstyti po Sibiro plotus, po Arktikos ledo dykumas, o taip pat ir tų, kurie žuvo savame krašte, žiauriai nužudyti.

Neužmirštame ir tų, kurie savo jėgas, darbą, o dažnai ir gyvybę aukojo dėl Lietuvos nepriklausomybės, dėl šviesesnio rytojaus lietuvių tautai, ar tai būtų 1941 metų birželio sukilėliai, ta gaivalinga tautos reakcija į pirmojo bolševikmečio sloguti, ar 1944-56 ir vėlesnių metų partizanai, ginklu bandę sutrukdyti tolimesnį lietuvių tautos naikinimą neminint ir Lietuvos kolonizavimo rusais tų, kurie ir šiandien sunkiausiose sąlygose nenuleidžia rankų kultūrinėje kovoje už religinę laisvę, už žmogaus teises, už lietuvių kultūros apraiškas, už teisę lietuvių tautai egzistuoti, už laisvę Lietuvai.

Pabaltijo tragedija prasidėjo 1939 metų rugpiūčio mėnesį, kai prie derybų stalo atsisėdo du iki šiol nesutaikomi priešai, dvi brutalios diktatūros - komunistinė Sovietų Rusija ir nacių Vokietija. Ir šios dvi diktatūros rado bendrą kalbą - Pabaltijo valstybių sąskaiton. Molotovo - Ribbentropo pakto slaptas priedas pasmerkė Suomiją, Estiją, Latviją ir Rytų Lenkiją žiauriai Sovietų Rusijos "globai", o Lietuvą su Vilniumi ir Vakarų Lenkija numatytos Vokietijos protektoratui Čekoslovakijos pavyzdžiu. Ši rugpiūčio 23 dieną pasirašyta sutartis buvo betarpiška antro pasaulinio karo priežastimi. Skaudu, kai vienas iš šios gėdingos sutarties partnerių, Sovietų Sąjunga, gali šiandien ne tik netrukdomai naudotis suokalbio su Hitleriu vaisiais - hegemonija Pabaltijy ir Rytų Europoje, bet dar apšaukia visus savo priešininkus hitlerininkais.

Prasidėjus antram pasauliniam karui, dar tebeaidint šūviams prie apsuptos Varšuvos, Stalinas kreipėsi į Hitlerį, siūlydamas perleisti Vokietijai ne tik Vakarų, bet ir Rytų Lenkiją iki Bugo, jei mainais naciai duos jam laisvas rankas Lietuvoje. Vienai dienai po Varšuvos kapituliacijos praėjus, 1939 metų rugsėjo 28-tą dieną, Hitleris sutiko su šiuo Stalino pasiūlymu, pradžioje dar rezervuodamas sau teisių į dalį Suvalkijos - Lietuvos sritis į vakarus nuo Šešupės.

Vargšė Lietuva, skrupulingai laikydamasi neutraliteto, džentelmeniškai atsisakiusi pasinaudoti Lenkijos nelaime ir atsispyrusi prieš Vokietijos diplomatinį spaudimą jėga atsiimti Vilnių, net nenujautė, kad už jos pečių Stalinas ir Hitleris ja dalinasi, ją išmainė, pirko ir pardavė.

1939 m. rugsėjo pabaigoje Sovietų Rusija, sutraukusi stiprias karines pajėgas Estijos pasienyje, blokuodama Estijos uostus ir pažeisdama Estijos oro erdvę, ginklo grasymu privertė mažiausią Pabaltijo valstybę sutikti įsileisti sovietų įgulas į eilę strateginių bazių.

Spalio pirmomis dienomis ta pačia taktika buvo parklupdyta ir Latvija (spalio 5).

Kai Lietuvos delegacija, spalio mėn. iššaukta į Maskvą veltui stengėsi derybose išvengti Sovietų įgulų įvedimo, ten pat Maskvoje N.K.V.D. jau ruošė instrukciją apie "priešsovietinio elemento likvidaciją Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje".

Savitarpio pagalbos sutartis tarp Lietuvos ir Sovietų S-gos, pasirašyta 1939 spalių 10 dieną, savo 7-tu straipsnių garantavo Sov. S-gos nesikišimą į Lietuvos vidaus reikalus.

Jau sekančią dieną, spalio 11 d., NKVD šefai pasirašė pabaigtus areštų ir deportacijų planus Pabaltijui. Dar nebuvome atgavę Vilniaus, dar Sovietų įgulos nebuvo pradėję kraustytis į bazes, o birželio

Nukelta į psl. 4

Dėmesio!

Visos Importo-Eksporto muitų užsienio bankų problemos išsprendžiamos lengvai pasinaudojant lietuvio muitų agento patarnavimais. Kreiptis:

STAITIS AGENCIES Pty. Ltd.

73 Beattie Street, Balmain 2041, Tel. 82 0785

Skaitytojai pasisako

Gerb. p. Redaktoriau,

NESIKABINKIME
PRIE JAUNIMO!

"M.P." 21 numeris (29.5.1978), Australijos lietuvių jaunimui, turėjo būti gana skaudus. Jaunimas skaitė (p. Juškos nuomone) apie jaunimo organizacijų liūdną stovį. Straipsnio išvados atrodo gana negatyvios, net beviltiškos. Apgailėtina, kad trūko pozityvių minčių ir pasiūlymų. Nesijaučiu pakankamai kompetentingas už paliestas organizacijas atsakyti, todėl tikiuosi skaityti jaunimo atsakymus "Mūsų Pastogėje".

Tame pačiame numeryje pasirodė kitas straipsnis, kurį esu kompetentingas ir jaučiu pareigą, pasmerkti, dėl straipsnio negatyvumo. Straipsnis "Susimąstymai po Sūkurio..." pretenduoja į "Sūkurio" koncerto kritiką, bet ištikrųjų, tai yra tik išnaudota proga propaguoti ir skelbti p. Kazokienės dažnai jau išreikštą nuomonę dėl autentiškumo tautiniuose rūbuose. Autentiškumo - tautiškumo klausimas yra labai svarbus, bet jį nagrinėjant reikėtų atkreipti dėmesį į progos tinkamumą ir kitų žmonių jausmus.

Bendruomenės laikraščio tikslas yra ugdyti ir remti bendruomenę, bet tokių straipsnių pasekmės yra nuliūdinimas, prislėgimas ir net demoralizavimas bendruomenės jaunimo ir tų žmonių, kurie taip sunkiai dirba su jaunimu. Jeigu aš negaliu apsaugoti jaunimo nuo tokių demoralizuojančių straipsnių bendruomenės laikraštyje, tai mano darbas kaipo A.L.B. Krašto Valdybos Nario Jaunimo Reikalams yra beprasmis!

"Sūkurio" jaunime! Nenusiminkite! Nes kiti 369 žiūrovai jus taip pat matė ir jumis džiaugėsi. Jūs esate mūsų jaunimas, bendruomenės viltis ir bendruomenės ateitis. Jūs įteikėte mums gražiausią dovaną - tai jūsų pastangas mokytis lietuviškus šokius bei dainas ir būti lietuviais. Jūsų dovana netik mums yra priimtina ir brangiai įvertinta, bet verta ir svetimtaučių publikos.

Visiems tiems, kurie išugdė ir išlaiko "Sūkurį", tenka tik pasakyti - nenusivilkite, jūsų tikslas, suburti ir išlaikyti jaunimą lietuviškoj bendruomenėj, yra vertas ir kilnus. Tiek jaunimas, tiek rezultatai yra verti jūsų pastangų.

L.D. Cox

DĖL TAUTINIŲ RŪBŲ

Gegužės 6 d. Sydnejaus jaunųjų tautinių šokių grupė Sūkurys surengė savo pirmąjį koncertą, apie kurį p. G.E. Kazokienė parašė kritišką straipsnį "Susimąstymai po Sūkurio koncerto", mūsų Pastogėje 21 nr. Tame straipsnyje ji pagyrė grupę už gerą pasirodymą ir toliau taip rašo: "koncertas sukelia nusistebėjimo ir žadina pagarbą Sūkurio vadovei p. Marinai Cox tiek už jos pastangas, tiek ir už sugebėjimą suvaldyti tuos nesuvaldomus ir nedisciplinuotus mūsų vaikus, kurie nuo mažų dienų nepripažįsta jokių autoritetų". Toks pristatymas grupės šokėjų daugelį tėvų pritrenkė, nes čia netik vaikų, bet ir tėvų įžeidimas. Vaikai nėra iš gatvės pašaukti, o tėvų rūpestingai auklėjami. Daugumas iš jų yra skautukai, lankė ar tebelanko lietuviškas mokyklas. Kam čia toks bereikalingas užgauliojimas?

Ponia Kazokienė užkabino ir dainas. Nesu specialistė ir nežinau, kiek jos ten buvo slaviškos, tačiau jos pasakymas, kad "šiuo atveju reikėjo pataisyti vaikų dikciją", yra be pagrindo. Dikcija nėra taip greitai pataisoma, kaip kaspinėlis ant galvos, čia reikia metų metais dirbti, kol atsiekiama geresnių rezultatų.

Labiausiai p. Kazokienei užkliuvo rūbai, iš jos aprašymo gali susidaryti įspūdis, kad tautinių rūbų kaip ir nebuvo. Kas buvo koncerte, kiekvienas paliudys, kad visi tautiniai šokiai buvo šokami tautiniuose rūbuose. Matyti, kad p. Kazokienė nepastebėjo, kad programoje buvo keletas šokių, kurių tautiniais šokiais pavadinti negalėtume ta prasme, kaip kad šokiai yra šokami. Tai buvo mažų mergaičių šokis motinoms pagerbti. Jos įbėgo į sceną spalvingais rūbeliais apsirengusios ir pašoko. Kaip kas jas priėmė, nesvarbu: vieni galėjo matyti iš operos gabalėlį, kiti iš mokyklos, dar kiti piemenėles šokančias. Tautiniai rūbai čia nebuvo reikalingi. Liūdna p. Kazokienei buvo žiūrėti į merginas, šokančias be kiklikų, bet jos buvo ir be tautinių rūbų. Šokis buvo vaidilučių ir rūbai buvo parinkti vaidilutėm, balta ilga suknelė su tautine juosta per liemenį ir rūtų vainikėliu ant galvos. Aukštai ant rankovių užsiūti lietuviški raštai yra Mažosios Lietuvos stiliaus charakteringi bruožai. Maža to, p. Kazokienė toliau rašo: "O liūdniausia buvo pabaiga, kai paauglės šokėjos pasirodė ištisai pilkuose kostiumuose: "sijonai, kiklikas vienodai pilki, net ir pačios medžiagos raštai vienodai supilkinti". Ponia Kazokienė, matyt, prie vakaro nepastebėjo, kad kostiumai ne pilki, o tamsiai mėlyni, išmarginti išilginiais mėlynais, raudonais, geltonais, žaliais ir pilkais dryžais. Gaila, kad p. Kazokienė žiūri į dail. Riepino tapybą ir į ukrainiečių raštus, o ne pasižiūri į mažlietuvių tautinių rūbų albumus ir aprašymus. Poniai Kazokienei patarčiau pasiskaityti ir pažiūrėti dail. Antano Tamošaičio iliustracijas, atspausdintas ir išleistas Amerikoje, "Tautiniai rūbai ir juostų raštai" 1968 m. Kitas didelis tautinių rūbų albumas yra išleistas "Lietuvių Tautiniai Drabužiai", Vilnius 1955 m.

Truputį keistokai skamba ponios Kazokienės toks įspėjimas: "Laisvai kūrybai yra kiti keliai ir kitos plačios dirvos, bet ne darant eksperimentus su tautiniais rūbais". Tarsi tie rūbai būtų liturginiai, šventi, užkonservuoti ir nevalia nuo modelio nukrypti. Gi iš tikrųjų kūryba yra laisva ir pageidautina, tauta gyvena ir tauta kuria.

Nijolė Stašionienė

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALKA" LTD.

• Moka už indėlius (deposits) 7% metinių palūkanų, už terminuotus indelius 10% (nemažiau $ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - 4%), už įnašus (shares) iki 10% dividento.
• Teikia paskolas iki $ 10000 įkeičiant nekiln. turtą, iš 11%, asmenines paskolas iki $ 3000 su garantuotojais iš 12%, iki $ 1000 be garantijos iš 13%. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.
• Įstaiga veikia:
Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p. Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne.
Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, G.P.O Melb. 3001.
Adelaidėje, sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namai. 6 Eastry St., Norwood.

Pabaltijo...

Atkelta iš psl. 3

deportacijų planai jau buvo paruošti, liko tik juos detalizuoti po Pabaltijo okupacijos.

Lietuvą okupavus, komunistai gyrėsi, kad per 20 dienų sunaikino visa, kas buvo sukurta per 20 nepriklausomo gyvenimo metų "liaudžiai skriausti". Jie tikrai sunaikino visa, kas tik gera buvo sukurta keliant Lietuvos gerbūvį. Tautą perkrikštinę liaudimi, kažkodėl tautos narius jie perkrikštino liaudies priešais, miglota sąvoka, tinkanti kiekvienam lietuviui, faktiškai reiškianti tik viena - šis žmogus pasmerktas sunaikinimui.

Lietuviai terorizuojami areštais, šantažu, verčiami pasirinkti tarp kalėjimo už įsivaizduotas kaltes, ar šnipinėjimo saugumo organams. Prisipildė kalėjimai, koncentracijos stovyklos, net necionalizuotų vienuolynų rūsiai. Suimtųjų likimas slepiamas nuo giminių ir artimųjų. Niekas neatspės, kiek jų dingo be žinios, nukankinti. Tik, karui su vokiečiais prasidėjus, atrasti asmens dokumentai ir krauju nutaškyti NKVD rūmų rūsiai, tie nebylūs liūdininkai, leido nuspėti ne vieno lietuvio likimą.

Vieno, kito nužudytojo likimas paaiškėjo jau labai anksti okupacijos pradžioje, kaip kad pavyzdžiui Valstybės Tarybos referento ats. mjr. Juozo Tomkaus, nužudyto Kauno kalėjime 1940 m. liepos 13, ar paskutinio Nepriklausomos Lietuvos teisingumo ministerio Antano Tamošaičio, nužudyto tame pačiame kalėjime per tardymą 1940 m. pabaigoje.

Nuteistų už akių kalinių bangos viena po kitos buvo vežamos į Sovietų Rusijos gilumą, priverčiamiems darbams į koncentracijos stovyklas, mirčiai nepakeliamose sąlygose.

Tačiau visas šis teroras, areštai, pavienių žmonių žudymas ar deportacija nublunka prieš 1941 m. birželio mėnesio įvykius.

Naktį iš birželio 13 į 14 d. Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vienu metu prasidėję masiniai areštai ir trėmimai į Sovietų S-gos gelmes turėjo vieninteli tikslą - išnaikinti Sovietų Rusijai "nepatogias" pasienio tautas - lietuvius, latvius ir estus.

Šimtus metų Rusijos carai stengėsi užimti ir nutautinti Pabaltiją, kolonizuodami jį rusais, tremdami neištikimuosius į Sibirą, slopindami tų kraštų švietimą, persekiodami religines institucijas.

Tai kas nepavyko Rusijos carams per porą šimtų metų, carų įpėdinis, Stalinas, užsimojo atlikti vienu smūgiu.

Vokiečiams pasisekė nutautinti Rytprūsius - Mažąją Lietuvą, kai, maro epidemijai išnaikinus daugumą krašto gyventojų - lietuvių, kraštas buvo skubotai apgyvendintas kolonistais - vokiečiais, kol naturalus gyventojų prieauglis neatstatė senosios padėties.

Satalinas suorganizavo savo "raudonojo maro" epidemiją prekinių vagonų forma. Iš Maskvos į Pabaltiją atsiųsta speciali NKVD karininkų grupė vadovauti deportacijoms. Pats Stalino asmens sekretorius, Malenkovas, atvyko prižiūrėti akcijos vykdymo. Jis įsakė NKVD karininkams vartoti šautuvus ir kulkas, jei nėra pakankamai vagonų suimtiesiems pervežti.

(Bus daugiau)

Australijos Lietuvių Fonde

PADIDINTA KURSANTAMS PREMIJOS

Lietuvių kalbos kursantams paskatinti šiemet Fondas yra padidinęs premijas iki $ 75. Iki šiol buvo $ 50. Paskirta trys premijos: Adelaidės, Melbourno ir Sydnejaus lietuvių kalbos kursų lankytojams. Tai tiem, kurie metų gale atrinktinai gerai išlaikys baigiamuosius egzaminus. Premija duodama tik normalaus mokyklinio amžiaus moksleiviams, laikantiems matrikuliacijos egzaminus. Pastebėta, kad aukštu pažymiu išlaikiusieji lietuvių kalbą pakelia bendrąjį egzaminų rezultatų koeficientą, ir tas padeda stojant į universitetą.

PAREMTA BIBLIOTEKA

Newcastle lietuvių bendruomenės bibliotekai, Krašto Valdybai jų prašymą remiant, Fondas paskyrė $ 120. Fondo valdyba spręsdama turėjo galvoje šios nedidelės lietuvių kolonijos užsakymą Lietuvių Enciklopedijos anglų kalboje vietinei universiteto bibliotekai. Pavyzdys didesnėms kolonijoms. Universitetų ir šiaip viešųjų bibliotekų sąmatos yra smarkiai apkarpomos. Sunku tat tikėtis, kad šios institucijos savo iniciatyva užsisakytų L.E. Žinoma, mūsų studentai galėtų reikalą kłabinti. Tai kartkartėmis bibliotekoje L.E. pasiteiraudami ar raštu bibliotekos vadovybei įteikdami pasiūlymą užsakyti L.E. anglų kalbą.

PAREMTA IŠVYKOS

Dainos Sambūrio kelionei į Ameriką paremti, Sambūrio administracijai prašant, Fondas paskyrė $ 150. Anksčiau, kaip jau tikriausiai iš spaudos žinoma, Fondas yra paskyręs $ 300 sportininkų išvykai paremti.

A.L.F. sekretorius

Pagal australų - sovietų kultūrinio bendradarbiavimo sutartį Sydnejuje N.S.W. universitete darbuojasi gilindamas žinias elektrotechnikos inž., Kauno politechnikos institute dėstytojas Andrius Bielskis.

Frank J. Siebert
LAIDOTUVIŲ BIURAS
49 Wakefield St., Adelaide
Tel. 223 5879 veikia ištisą parą
Per pastaruosius 28 metus esame glaudžiame kontakte su katalikiška lietuvių bendruomene

KELIAS Į SIBIRĄ

BIRŽELIO TRĖMIMUS MININT

Rusijos carienės Katarinos II-sios, vadinamos Didžiąja, valdymo metais, ypač buvo sunki baudžiauninkų būklė. Tos būklės negalėdami pakelti, baudžiauninkai sukėlė maištą. Maištas buvo numalšintas naudojant žiauriausias priemones - daug maištininkų buvo iššudyti, o jų vadovai viešai pakarti.

Sunki baudžiauninkų būklė ir maišto žiaurus likvidavimas sukėlė pasipiktinimą kai kurių intelektualų ir rašytojų tarpe ir jie viešai pradėjo prieš tai pasisakyti, net pasipiktinti. Carienės įsakymu kai kurie to nepasitenkinimo reiškėjai buvo suimti ir ištremti į Sibirą. Vienas pirmųjų buvęs rašytojas Aleksandras Radiščevas. Jis ir laikomas pirmuoju politiniu tremtiniu, pramynusiu taką į beribius Sibiro plotus. Šio tremtinio pramintas takas jau niekad neužžėlė - juo ėjo nesuskaitomos daugybės visokių kovotojų, revoliucijonierių, kovotojų už politinę nepriklausomybę, už tikėjimą, už minties, sąžinės laisvę, už teisę ir teisingumą, prieš viešpataujančią dvasinę ir fizinę priespaudą.

Po trečiojo Lietuvos - Lenkijos valstybės padalinimo (1795) ta pati carienė paskelbė manifestą, kuriame sakoma: "Iš Lenkijos atgautos lietuviškos gubernijos yra ne tik savo vardu, bet ir dvasiniu atžvilgiu grynai senos rusiškos žemės. Dėl to privalo būti panaudotos visos priemonės, kad šie kraštai pasiliktų rusiški." Šiam carienės užbrėžtam tikslui vykdyti buvo įjungta visa administracija, policija, pripildyti kalėjimai. Ir takai bei keliai į Sibirą virto plačiais vieškeliais, kuriais buvo varomi sukaustyti sukilėliai. Griebtasi įvesti rusiškus rašmenis lietuviškiems raštams - bus greičiau Lietuva surusinta, supravoslavinta. Varšuvos gen. gubernatorius Miliutinas, susižavėjęs šiuo sumanymu, 1864 m. rašė Vilniaus gen. gubernatoriui: "Rusiškos raidės užbaigs tai, ką pradėjo rusiškas kardas." Ir prie varomų į Sibirą prisidėjo knygnešiai, lietuviškų knygų platintojai: buvo atiminėjamos maldaknygės, uždarinėjamos mokyklos, vienuolynai, atiminėjamos bažnyčios, kontroliuojami pamokslai, kunigų judėjimas uždraustas. Daug lietuvių stoja į nelygią kovą ir tampa naujais kandidatais į Sibirą. Daug aukų, nesvetingi Sibiro plotai nukloti nepaženklintais kapeliais. Bet aukos neveltui. Carų imperija griuvo neišsipildžius carienės Katarinos II-sios svajonėms: Lietuva pakilo nepriklausoma, laisva.

Bet carų imperiją pakeitė sovietinė imperija. Ši pastaroji, siekdama dar platesnių tikslų, atsirinkusi carų imperijos išbandytus metodus, papildė savaisiais, nepalyginamai žiauresniais, nesaistomais nei teisės nei moralės principų.

Jėga okupavusi Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus,sovietiškoji imperija jau pat pradžioje griebėsi deportacijų (per savo agentus). Pirmoji deportacijų Lietuvoje auka - min. pirmininkas A. Merkys, kurio deportacijos įsakymą Gedvila ir Paleckis pasirašė jau 1940 m. liepos 16 d. Atsivėrė kalėjimų durys, neužilgo sekė ir prekinių traukinių ešalonai.

Prieš mūsų akis ir dabar slenka vežamų į vagonus skausmingi veidai, savo mintyse pergyvename tą širdgėlą, ypač baisųjį birželį, kai traukiniai riedėjo rytų kryptimi prigrūsti ištroškusių, išalkusių kankinių. Kai Rygoje specialinis Stalino stebėtojas pareiškė nepasitenkinimą lėta deportacijos eiga, jam buvo paaiškinta, kad trūksta vagonų. "Naudokite kulipkas!" - atsakė.

Ir iki šiol neužželiančiais keliais ir keleliais keliauja šimtai tūkstančių lietuvių - visokių profesijų, pradedant aukštais valstybės, bažnyčios pareigūnais, baigiant darbininkais, nuo žemės aplėštais žemdirbiais.

Iš tėvynėj likusiųjų stengiamasi išrauti iš jų širdžių tikėjimą, savojo krašto, papročių meilę, beatodairiškai perauklėti jaunimą. Senoji carų imperija siekė lietuvius surusinti, supravoslavinti, sovietiškoji imperija siekia surusinti, suatejistinti, suniveliuoti. Senoji imperija, versdama naudoti rusiškus rašmenis, stengėsi išoriškai prieidama, rusinti ir pravoslavinti; sovietinė - tuo tarpu nesikėsindama į rašto formą, siekia išvogti iš jo lietuvišką turinį.

Per tautinius rūbus, per tautinius šokius, per liaudies dainas stengiamasi įspausti niveliuojantis turinys. Iš savojo krašto išgabenimas, ypač jaunimo, vykdomas ir eile kitų būdų - šaukiant į kariuomenę, "savanoriškai" verbuojant geležinkeliams tiesti, padėti broliškoms respublikoms.

Sovietų okupacijos pasekoje, Lietuvos gyventojai suskaldyti į tris dalis. Pagrindinė dalis tebėra tėvynėje. Tai mūsų tautos gyvastingumo ir kultūros turtų saugotojai. Nuolat sekami, diktuojami ir nurodinėjami iš Maskvos, nors ir neturėdami veikimo laisvės, jie dirba saugodami ir gindami visa, kas mūsų tautai yra brangiausia: kalbą, tikėjimą, kultūrines vertybes. Jie stengiasi išsaugoti jaunimo sielą nuo svetimų įtakų, nuo surusėjimo. Jie grėsmingiausiose sąlygose leidžia pogrindžio spaudą - gyvybės lašus sau ir informacijai užsieny gyvenantiems. Mus stebina jų ryžtingumas. Antroji dalis - atplėšta nuo tėvynės žemės, kenčia tolimose Sovietijos dalyse. Jie laukia pagelbos iš tų, kurie dar gali ką nors veikti, nes jie patys yra ir bejėgiai ir beteisiai.

Į trečiąją dalį įeiname mes, Dr. J. Griniaus terminologija - exodo lietuviai. Mes palikome tėvynę saugodamiesi nuo sunaikinimo, bet kartu užsidėjome sau ir pareigas - dirbti pagal išgales ir už save ir kitus brolius ir sesutes - laisvei priartinti. Mūsų gyvenimo pradžia nebuvo lengva, bet savo darbu ir pastangomis mes pajėgėme įsikurti ir svarbiausia - turime laisvę, kurios kiti mūsų tautos dalių lietuviai tegali ilgėtis. Prisimindami mūsų tautos kankinius, mes privalome giliai pažvelgti į save - ar mes vykdome savo uždavinius?

Bet mus kartais kankina abejonė - ar mes savęs neapgaudinėjame, ar iš viso yra vilčių, kad Lietuva kada nors bus laisva? Juk ji iškankinta, kaip našlaitėlė prisiglaudusi prie Baltijos krantų. Šov. Sąjunga - galybė, vadinama "superpower". Jos galia reiškiasi įvairiuose pasaulio kraštuose, ji savo galią vis plečia toliau ir toliau ir nesą kas jai kelią pastotų. Kiekviename krašte ji dar turinti penktąją koloną.

Rusų rašytojas F. Dostojevskis pasakė: "Mūsų (rusų) tvirtybė, kad vakarai mūs nepažįsta". Bet pamažu vakariečių akys atsiveria ir jie pradeda įžiūrėti ir sau pavojų. Dabartinė padėtis amžinai netvers ir sovietų imperiją ištiks carų imperijos likimas.

Mes turime giliai tikėti mūsų tautos laisvam gyvenimui prisikėlimu. Dabartinė karta gali tos prisikėlimo šviesos nesulaukti, bet jos sulauks kitos kartos. Tautų gyvenimas nematuojamas žmogaus amžiaus matu. Užtat tautos dvasią, kultūrinį palikimą, kalbą turime perduoti kitoms kartoms. Mikalojus Daukša dar prieš kelis šimtus metų rašė: "Ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą."

Mes turime būti organizuoti. Organizacijos - mūsų gyvastingumo celės, o spauda - turi būti mūsų gyvastingumo pulsas ir veidrodis. Per ją mes turime pažinti visur išsisklaidžiusių tautiečių veiklą, laimėjimus, dalytis patirtimi. Juk visi esame viena šeima, visų mūsų tokie patys siekimai. Mes turime sekti, kiek įmanoma, okupuotos Lietuvos spaudą. Ji net nenoromis atskleidžia daug okupuoto krašto gyvenimo apraiškų. Savą spaudą mes turime remti finansiškai, bendradarbiavimu, kad ji būtų pajėgi teikti kuo daugiau informacijų. Tai bus bendrų jėgų kaupimas. Pavartykime Lietuvoj leidžiamą pogrindžio spaudą - už ją žmonės teisiami, tremiami, bet jie, kaip anais knygnešių laikais, nenutraukia darbo. Jie jaučia spaudos vertę.

Mes turime sekti vietinę spaudą, politinio gyvenimo apraiškas. Gražūs pavyzdžiai tvarkingos eisenos, protesto demonstracijos dėl buvusios vyriausybės mūsų tautai padarytų skriaudų, atliko mus vienijantį darbą ir didelį mūsų teisių išpopuliarinimą. Gražų darbą atlieka Australijos piliečių komitetas už lietuvių teises, jo leidžiamas informacinis leidinys "Baltic Herald", pačio komiteto ar jo narių reagavimas į australų spaudoje pasitaikusius netikslumus. Didelį darbą atlieka Tasmanijoje leidžiamas "Baltic News" ir organizuota jo leidėjų veikla. Turiningas antikomunistinis žurnalas News Digest-International jau keliolika metų atlieka didelį uždavinį ir žinomas ir už Australijos ribų. Šie visi leidiniai reikalingi ir materialinės ir moralinės paramos. Per juos, per asmeninius kontaktus laimimi draugai ir mūsų reikalus suprantantieji.

Kasdieniniame gyvenime mes kartais ir nesutariam, atsiranda skirtingų nuomonių. Bet tas natūralu. Tik neleiskime įsivyrauti kas mus skiria - ieškokime kas jungia. O šioje srityje mes įrodėme, kad darnus sugyvenimas, savų tautos reikalų supratimas ir gyvenimas mus visada jungia: vieningas pademonstravimas visos tautos reikalus ginant ar net pavienių jos narių - de jure pripažinimo pasmerkimas, Simo Kudirkos, Nijolės Sadūnaitės gelbėjimo akcija. Tejungia mus šventas laisvės ilgesys - visi juo gyvenkime, skirkime jam savo jėgas. Už tautą, už jos kultūrines vertybes, už tikėjimą, - už lietuvišką sielą. Tą tikėjimą nušviečia Romo Kalantos ir kitų liepsnų šviesa, 1941 metų sukilėlių, miško brolių kraujas tepalaisto ir šaltame Sibire tremtinių bevardžiai kapai byloja: mylėkime Lietuvą, bet kartu palaikykime ir savitarpio meilę, sugyvenimą, sandorą.

J. Sl.

Newcastle Diskusijų Klube

Gegužės 28 d. susirinkimas įvyko p.p. Žukų bute, kur patsai šeimininkas Stasys Žukas pateikė "Dabartinės lietuviškos muzikos apžvalgą". Pradedant nuo vietinių aplinkybių, nuosekliai buvo persikelta link JAV bei Kanados ir plačiau apsistota prie muzikinių stilių bei problemų Lietuvoje. Būtų malonu, jei paskaita ar jos ištraukos būtų atspaustos "Mūsų Pastogėje".

Australijoje mūsų muzikinis gyvenimas išsisemia chorais ir atsitiktinais solistais. Prelegentas konstatavo, kad, žvelgiant atgal, matyti, kaip keitėsi chorų repertuarai. Pradžioje buvo mėgstama apsiriboti (kai kuriems dirigentams spaudžiant) išeivijos bei senųjų kompozitorių kūriniais, kurie betgi turėjo ir defektų (pvz. pasitaikydavo ištęstumo, nuobodumo). Vėliau atsirado naujo kraujo, gyvesnių minčių ir palengvėle buvo įtrauktas vienas kitas Lietuvoje rašančių muzikų kūrinys. Muzikinę veiklą paįvairino solistai ir jų plokštelės, o nesenai buvo ir koncertų, kuriuos atliko aukšto lygio profesionalai iš Lietuvos. Bet aplamai, muzikinio gyvenimo pliusai ir minusai atsispindi, kai pradedama atydžiau žiūrėti, kaip vyksta plokštelių parengimas bei platinimas.

Gyviausia išeivijos muzikinė veikla reiškiasi Šiaurės Amerikoje. Ten yra pajėgių solistų, ansamblių, chorų, orkestrų. Ten gyvena ir talentinkų kompozitorių, kurių tarpe novatoriško įnašo pradėjo duoti keli reikšmingi jaunieji. Svarbiausiu nuopelnu reikia laikyti Čikagos Lietuvių Operą, kuri scenon atnešė ne tik 14 kapitalinių kūrinių (iš jų keletą lietuviškų), bet ir pajėgė išlaikyti kokybinę aukštumą.

Prelegentas ilgiau sustoja prie muzikinės padėties Lietuvoje, išvardindamas pokarines epochas, muzikinės pedagogikos bei muzikinių stilių įvairumą ir kitimą, o kartu ir muzikos situaciją politinėse apystovose. Chorų bei instrumentalinių būrelių yra ten daug, tačiau ryšys tarp saviveiklinių grupių ir oficialių muzikinių vienetų yra komplikuotas. Šitą padėtį prelegentas paryškino biografinių duomenų pagalba, aptariant keletos žymiųjų muzikų brendimo bei pripažinimo taką.

Paskaita buvo paremta statistika bei būdingesniais individualiais faktais, o techniškieji aspektai (stadijos, stiliai, kitatautinės įtakos) buvo konkrečiai pailiustruotos gausiomis bet trumpomis ištraukomis grojant atitinkamas plokšteles. (Ačiū poniai Colette Žukienei, kuri funkcionavo kaip disc-jokey!). Kaip visuomet, diskusijose kilo naujų klausimų bei interpretacijos skirtumų, bet bendrai Stasio Žuko pasiruošimu visi liko maloniai patenkinti. Tai buvo paskaita, atvėrusi plačiau nežinomų dalykų, ypač kai muzikinė veikla lietuvio charakteriui bei tautos istorijai yra taip artima.

Sekantis susirinkimas įvyks liepos 9 d., kurio metu Henr. Lučinskas kalbės apie "Bedarbės problemą Australijoje". Vieta bus pranešta vėliau.

Vyt. Doniela

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIJA

Š. m. gegužės 13 lietuvių rašytojų draugijos valdybos posėdyje New Yorke nutarta LRD premiją, pradedant 1979 m., skirti tarp vasario 10 ir kovo 10. Knygų vertinimo komisija sudaroma 1978 m. rugsėjo mėnesį. Vėliausia data knygoms gauti - sausio 31 d. Premijai įteikti ruošiami literatūros vakarai.

* *

Jau ir Australijos lietuviams pažįstamas pasaulinė žvaigždė teniso žaidėjas Vitas Gerulaitis Dallas mieste, Amerikoje varžėsi su aštuoniais aukščiausios klasės pasaulio teniso žaidėjais ir rungtynes laimėjo gaudamas 100.000 dolerių, kadiliaką ir taurę.

Namie ir svetur

MOTINOS DIENA GEELONGE

Motinos Dienos minėjimą suruošė Dr. V. Kudirkos vardo savaitgalio mokyklos tėvų komitetas gegužės 21 d. Liet. B-nės Namuose. Minėjimą pradėjome pamaldomis, kurias laikė kun. P. Dauknys. Į bažnyčia vėliavas nešė tautiniais rūbais vilkinčios motinos, palydimos taut. šokių grupės "Šešupės", kuriai vadovauja Birutė Liebich.

Liet. Namuose oficialią minėjimo dalį pradėjo p. Čerekavičienė tardama sveikinimo žodį. Įnešus vėliavas motinos buvo pagerbtos susikaupimo minute. Paskaitą skaitė viešnia iš Melbourno p. D. Žilinskienė. Sav. mokyklos vedėjas A. Karpavičius pasveikino mamytes ir pakvietė seses skautes papuošti motinas gėlėmis.

Meninėje daly pasirodė Lietuvą simbolizuojanti verkianti motina (p. Karpalavičienė), o ją guodė Lietuvos partizano dvasia (K. Jomantas). Jaunieji D. Kymantas ir Manikauskas paskambino pianinu, o P. Manikauskas pagrojo akordeonu. Užbaigai taut. šokių grupė "Šešupė" pašoko tris šokius. Baigiant p. Čerekavičienė programos dalyvius ir viešnią p. D. Žilinskienę apdovanojo saldymynais. Toliau sekė visų suneštinės vaišės.

MELBOURNE

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ BALIUS

Gegužės 27 d., Melbourne, Kew Miesto salėje įvyko iškilmingas Pavergtųjų Tautų Balius, kuriame dalyvavo Viktorijos gubernatorius Sir Henry Winneke ir Lady Winneke.

Baliuje dalyvavo taip pat didelis lietuvių draugas Imingracijos Ministeris Walter Jona su žmona, miesto burmistras, keletas parlamentarų ir mums draugingų australų org. atstovai.

Baliuje dalyvavo apie 250 žmonių, jų tarpe apie 40 lietuvių. Prie garbės stalo su gubernatorium sėdėjo Pavergtųjų Tautų Tarybos pirmininkai (Viktorijos ir Federal), Moterų Pagelbinio Komiteto pirm. ir visų bendruomenių pirmininkai su žmonom.

Baliaus organizacinį darbą atliko Pagelbinis Moterų Komitetas - Ladies Auxiliary, kuriame lietuvių bendruomenę atstovauja ponios Agnė Kunca ir Monika Sodaitienė, parodžiusios daug organizacinio sugebėjimo. Buvo labai geras orkerstras ir puikus aptarnavimas.

Nei vienas nesigailėjo atėjęs. Vienas baliaus dalyvis lietuvis išsitarė: kada pamačiau mūsų bendruomenės vadovus sėdint šalia gubernatoriaus ir šokant su ministerių žmonom, pasijutau, kad mes jau nebe beteisiai D.P. ar vargingi imigrantai bet esame pilnateisiai šio krašto piliečiai, nes mūsų bendruomenė mokėjo pasistatyti reikiamoje aukštumoje ir buvo vyriausybės tinkamai įvertinta".

Reikia tikėtis, kad Melbourno lietuviai visada išlaikys vienybę savo tarpe ir gyvendami kaip viena didžiulė lietuviška šeima galės daug padėti Nepriklausomos Lietuvos atstatymui turėdama tiek daug gerų draugų vyriausybės tarpe.

koresp.

SYDNEY

GRAŽI REPREZENTACIJA

Garsioji Shell Kompanija jau kelinti metai iš eilės Sydnejaus Operos rūmuose rengia folklorinį festivalį. Ir šiais metais toks festivalis prasidėjo birželio 4 d. ir baigsis birželio 11 d. Dalyvauja įvairių tautybių folklorinės grupės, jų tarpe ir lietuvių tautinių šokių grupė Gintaras, vadovaujama p. A. Saudargienės. Ne viską galima sutalpinti į vieną ar du koncertus, tai parengimai išdėstyti buvo į kelias dienas. Tarp kitų tautų mūsų Gintaras pasirodė birželio 4 d., sekmadienį, ir birželio 5 d., pirmadienį. Nors daugelio tautų pasirodymus remia ir jų kilmės kraštai bei ambasados, vis tik lietuviai pasirodė daug pranašiau už visą eilė kitų tautybių, ir jie buvo gausios publikos šiltai priimti, kuo mes galime ypač pasididžiuoti.

Pasirodymų laikas yra labai ribotas. Gintaras išėjo su "Pabaigtuvėm" - tautinių šokių pyne, kurią gana sumaniai ir kūrybingai sustatė Gintaro vadovė p. A. Saudargienė.

Taip pat Operos rūmuose festivalio metu surengta įvairių tautų muzikinių instrumentų parodėlė. Lietuviai turėjo išstatę savo kankles.

Malonu pastebėti, kad vis pajėgiame ir veržlių mūsų vadovų pastangomis įstengiame įsiskverbti į tokius tarptautinius parengimus, galėdami sėkmingai reprezentuoti mūsų tautą. Ačiū p. A. Saudargienei už pastangas ir visai Gintaro grupei už tokią iškilią reprezentaciją.

PAMINĖTI TRĖMIMAI BIRŽELIO

Birželio 4 d., sekmadienį, Tautos Fondo Atstovybė Australijoje Sydnejuje sureng įspūdingą birželio trėmimų minėjimą. Po pamaldų, kurias laikė kun. P. Butkus ir pamokslą sakė kun. P. Martuzas, giedant Dainos chorui (vad. B. Kiveriui) ir organizacijoms dalyvaujant pamaldose su vėliavom, ten pat parapijos salėje įvyko pats minėjimas.

Minėjimą pradėjo kun. P. Butkus, T.F.At-bės Australijoje pirmininkas savo įžanginiu žodžiu ir invokavija. Ta proga dienos tema paskaitą skaitė ALB Krašto Valdybos vicepirm. p. Vytautas Patašius (skelbiame jo kalbą atskirai. Red.).

Šalia to programoje dalyvavo: N. Vaičiurgytė (deklamacijos), A. Šliterytė ir R. Searl (dainos), D. Bartkevičienė (skaičiusi J. Slavėno vaizdelį "Per plačiąsias erdves"), J.A. Jūragis (sava kūryba) ir Dainos choras, vad. B. Kiverio. Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Minėjimo metu buvo renkamos aukos Tautos Fondui.

Reikia pasidžiaugti visapusiškai gražiai pravestu minėjimu. Dalyvių buvo gana gausiai. Ačiū kun. P. Butkui ir jo talkininkams už tokį rimtą parengimą.

**

Nors ir įvyks birželio 17 d. oficialus atsisveikinimo vakaras su išvykstančiais sportininkais ir kitais į Pasaulio Lietuvių Dienas Kanadoje, tačiau sporto vadovybė dar sekančią dieną, birželio 18, sekm., organizuoja jaukią iešminę - B—B—Q p. V. Gulbino sodyboje, 29 Ormond St., Ashfield. Barbeque visi pasirengimai daromi tuoj po pietų, bet visi malonūs sveteliai ir sportininkų bičiuliai kviečiami atvykti tiesiai pasibaigus Katalikų Šalpos Akademijai, kuri tą pat dieną vyksta Syd. Liet. Klube 3 val. Dėl vietos nebijokite: pas p. Gulbiną erdvės kaip dvare!

Lietuviai Brisbane

PRANEŠIMAS

Liepos 9 d. 1 val. Lietuvių namuose - 192 Montatague Rd., West End, šaukiamas Brisbanės Apyl. lietuvių visuotinis susirinkimas. Svarbiausioji dienotvarkės dalis: valdomųjų organų rinkimai, nes esamų dvejų metų kadencija maždaug tuo metu baigiasi. Smulkesnė dienotvarkė bus paskelbta asmeniniuose pakvietimuose. Paminėtą valandą reikiamam skaičiui nesusirinkus, susirinkimo laikas bus pratęstas pusvalandžiui ir tada bus skaitomas teisėtu bet kokiam bendruomenės narių skaičiui dalyvaujant. Laukiame visų gausaus atsilankymo.

ALB Brisbanės Apylinkės Valdyba

**

Sunkiai serga Juozas Luckus. Jam padaryta insktų operacija. Ligonispamažėliu taisosi. Luckų šeima yra čia viena iš pačių aktyviausių. Linkime mielam Juozui kuo greičiau pasveikti.

Serga ir Karolina Kaciūnienė. Po mažos operacijos jau grįžus į namus sveikatą taiso vyro Vlado slaugoma.

VIEŠNIOS IŠ SYDNEY

Mūsų neskaitlinga bendruomenė vis laukia bent kokių pragiedrulių. Tokių atsiranda kada mus aplanko tautiečiai-tės iš kitur. Neseniai apturėjome keletą atsilankusių. Tai: p.p. N. Liutikaitė, Petniūnienė, Jermalavičienė, visos iš Sydney ir Buveiniai iš Melbourno. Viešnios iš Sydney dalyvavo ir a.a. Mališauskienės laidotuvėse. Visi svečiai ir viešnios buvo apsistoję pas čia gyvenančius artimuosius. N. Liutikaitę globojo P.K. Stankūnai.

DIEVO KŪNO PROCESIJA

Gegužės 28 d. vietos lietuviai dalyvavo tradicinėj procesijoj parodų aikštėje. Kapelionui kun. Dr. P. Bučinskui vadovaujant, mūsų grupė ryškiai papuošė ir taip spalvingą procesiją. Moterų bei mergaičių tautiniuose rūbuose grupės apsupta, buvo nešama Jėzaus Širdies pagalvėlė, priekyje buvo nešamas mūsų tautinis - trispalvis ženklas su užrašu Lietuva. Lietuvių būrelis nebuvo skaitlingas, bet patsai įsipareigojimas buvo puikiai atliktas.

koresp.

Graži dovana

LITUANISTINĖS MOKYKLOS METRAŠTIS

Šių metų pradžioje iš Čikagos gavome pažįstamos šeimos dviejų dukterų laiškučius. Džiaugėmės, kad jos savo gyvenime mūsų nemačiusios ryžosi pirmosios parašyti. Tačiau mus labiausiai nustebino jų taisyklinga lietuvių kalba, gražūs išsireiškimai, lengvas minčių dėstymas, laisvumas. Ieškojome palyginimų tarp mums pažįstamų to amžiaus jaunuolių gyvenančių Sydnejuje. Prisimineme vietinių rašytus straipsnius spaudoje, bet juose būdavo tik įvykių aprašymai, todėl gero palyginimo neradome. Iš Čikagiečių laiškų jautėsi, kad ne vien lietuvių kalba kalbėjimas namuose, bet prie jų rašybos stiliaus yra daug padirbėjusi ir gera lituanistinė mokykla.

Prieš porą dienų oro paštu iš Čikagos gavau Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos metraštį, pavadintą "Vaivorykštė". Didoka 28 x 21 cm., 124 pusl. knyga, kurioje telpa daug paskutiniųjų klasių mokinių rašinėlių, mokytojų ir mokinių su klasių auklėtojais nuotraukos ir kt. Abiturientų (jų 30) fotografijos, atspausdintos individualiai. Metraštis pradedamas poeto B. Brazdžionio žodžiais:

"Mylėsi Lietuvą iš tolo
Visa širdim, visais jausmais."

Tai dvyliktos abiturientų laidos ir jos vedamoji metraščio mintis. Metraščiui vardą parinko patys 8 kl. mokiniai. Štai kaip viena mokinė aiškina apie vaivorykštę: "Vaivorykštę - laumės juostą pradėjau austi, įstodama į pradinę Kr. Donelaičio mokyklą. Gal ta juosta, tas mano audimas pradžioje nebuvo toks tvirtas ir teisingas, bet audžiant toliau, jis vis gerėjo. Dabar mano audžiamoji juosta artėja prie užbaigimo. Mano lietuviškas žinynas taip pat turtėja, audžiamoji juosta gražėja. Savo juostą užbaigsiu tik baigusi lituanistinį institutą.

Mano užbaigta vairorykštė - juosta primins man tiltą, jungiantį vieną dangaus skliautą su kitu. Tas tiltas, kurį aš stačiau per dešimtį mokslo metų lituanistinėje mokykloje bus tvirtas, nes aš statybai stengiaus vartoti pačią geriausią medžiagą. Tas tiltas veda mane į tėvų žemę - Lietuvą."

Toliau vartant ir skaitant mokinių rašinėlius junti kaip džiaugsmas širdį kutena. Juose atsispindi nemažai patriotizmo, apsiskaitymo ir gero lietuviškų reikalų supratimo. Graži ir ypatingai turtinga lietuvių kalba, kaip ir tuose anksčiau gautuose privačiuose laiškuose. Aprašomi Lietuvos istoriniai įvykiai, atpasakojami žymesnieji lietuviai rašytojai ir jų kūryba. Manau, prieš tai turėjo būti perskaitytos ir tų rašytojų knygos.

Metraštyje yra atspausdinti devyni mokinių eilėraščiai. Abiturientų laidoje yra tik viena poetė Daina Mieliulytė. Atspausdinti jos keturi eilėraščiai. Tvirčiau poezijoje reiškiasi šeštokės, jų yra keturios. Poezijoje visai nesimato vyrų.

Mokykla yra jautri ir reaguojanti į visus Lietuvą ir lietuvius liečiančius įvykius. Kai Čikagos TV buvo rodomas filmas: "The Defection of Simas Kudirka", mokiniai parašė TV stočiai apie 100 padėkos laiškų. Vėl, balandžio 30 d. "The Chicago Tribune" laikraštis skyrė net 10 pusl. aprašydamas Čikagos lietuvių gyvenimą. Mokiniai parašė 122 padėkos laiškus redaktoriui ir straipsnio autorei. Metraštyje yra atspausdinti keli mokinių laiškai ir TV stoties ir laikraščio redaktoriaus atsakymai. Laiškų rašymu ir išsiuntimu rūpinosi mokyklos inspektorius ir 7-tos klasės auklėtojas Jonas Bagdonas, kuris su šeima prieš pusantrų metų lankėsi Australijoje.

Peržiūrėjus metraštį, lyg iš naujo suliepsnoja pesimistų prigesinti lietuviškos gyvybės žiburiai. Lietuviškoji ateitis dar yra gyva ir paruošta. Jei ne čia, tai Čikagoje, šių dienų jaunoji generacija dar yra lietuviškai tvirta kalboje ir rašyboje.

Kristijono Donelaičio lituanistinei mokyklai vadovauja direktorius Julius Širka.

Metraštį spaudai paruošė lietuvių literatūros mokytoja ir 8-tosios (abiturientų) klasės auklėtoja Regina Kučienė, ta pati, kuri vadovavo J.A.V. skautams, vykstantiems į 6-tąją Taut. stovyklą Australijoje. Spaudė Mykolo Morkūno spaustuvė Čikagoje.

J.Z.

RADIJO LAIDOS LIETUVIŲ KALBA
AUSTRALIJOJE
SYDNEY Stotis 2EA : 800 kHz
Antradieniais 1.30 – 2 val.p.p.
Trečiadieniais 2 – 2.30 val.p.p.
MELBOURNE Stotis 3EA : 1120 kHz
Pirmadieniais 11 val. ryto
Penktadieniais 3 val. p. p.
CANBERRA Stotis 2XX : 1010 kHz
Ketvirtadieniais 8 – 8.30 val.vak.
ADELAIDE Stotis 5UV : 530 kHz
Šeštadieniais 9 val. ryto

KALBA

PRIEŠ IŠVYKSTANT

Visi pasiruošimai išvykai į Pasaulio Lietuvių Dienas ir Pasaulio Lietuvių Sporto Šventę jau yra baigti. Australijos lietuvių sporto istorijoje tai buvo pirmas tokio didelio masto, apėmusio lietuvius sportininkus nuo Sydnejaus per Hobartą iki Perth'o, pasiruošimas, kuris buvo galima įvykdyti tik pasišventusių lietuviškajam sportui darbuotojų pastangomis. Neskaitant pačios ALFAS valdybos, kuriai šis darbas buvo irgi visai naujas, užsidegimas kelionei į Kanadą ir Ameriką buvo toks didelis, kad parama plaukė iš visų pusių. O pačio darbo buvo tikrai labai ir labai daug. Prieš ką nors pradedant, visuomet reikalingos finansinės lėšos. Pradėtos per visas Australijos lietuvių kolonijas, jos rado didelį pritarimą mūsų tautiečių tarpe.Vėliau pravesta loterija, įvairūs subuvimai ir kt. taip pat rado didelį atgarsį ir reikalinga pagrindinė pinigų suma buvo surinkta. Ačiū visiems Australijos lietuviams ir jų organizacijoms, kurios daugiau ar mažiau prisidėjo prie sportininkų išvykos.

Pradėjus pirmąjį finansinį vajų ir iždė atsiradus pinigų, prasidėjo komandų aprengimo ir aprūpinimo darbas. Gerai turėti vieną komandą ir tame pačiame mieste, tačiau kai reikia gauti visas išmieras, parūpinti pasus, vizas, apdraudą ir kt., ypatingai kai per visą laiką važiuojančių skaičius ar tai mažėja, ar tai didėja, net iki paskutiniųjų dienų tikrai nežinant kas galutinai važiuos, tai darbas pasidaro ypatingai apsunkinantis ir visiems vadovams ir ypatingai ALFAS valdybai atėmęs šimtus laisvalaikio valandų.

Tačiau šiandien tas viskas jau yra baigta. Komandos yra paruoštos išvykai, visi žaidėjai prieš išskrendant į Ameriką, susirenka 3-4 dienas anksčiau į Sydnejų ir čia dar turės paskutines savo treniruotes bei draugiškas rungtynes prieš australų paskiras komandas. Sydnejiškiai lietuviai prašomi kuo skaitlingiau dalyvauti paskutiniame išleistuvių baliuje, kurį išvykstantiems rengia savo klube Lietuvių Klubas ir būsimose krepšinio atsisveikinimo rungtynėse, kur bus proga pamatyti mūsų išvykstančius visus krepšininkus.

Kiekvienas išvykstantis sportininkas iš ALFAS valdybos gavo: olimpinį žaidimo treningą su priekyje esančiu mūsų ženklu ir lietuvišku įrašu ir ant pečių užrašu AUSTRALIAN LITHUANIANS, geriausius Adidas žaidimo batus, su mūsų ženklu ir įrašu "T-shirt", sportinį Adidas krepšį, dvi poras kojinių ir rankšluostį. Žaidimo uniformos, ant kurių bus mūsų ir jas dovanojusių Sydnejaus Lietuvių Klubo ženklai, pasilieka ALFAS žinioje, nes jos yra reikalingos mūsų rinktinių pasirodymams per sporto ir Pabaltiečių šventes. Šie visi dalykai yra dovanoti paskirų organizacijų arba nupirkti iš gautų aukų.

Kiekvienas sportininkas iš ALFAS valdybos gavo raštą, kuriame yra trumpai pažymėta kokia proga yra rengiama ši P.L.S. šventė ir ką ji primena pasaulio lietuviams. Taip pat žaidėjams yra duotos kelionės instrukcijos, kuriose jie yra prašomi, kad būtų visoje kelionėje mandagūs, švarūs ir tvarkingi, visur ir visada kiek galima daugiau kalbėtų bei dainuotų lietuviškai. Visų vyrų plaukai turi būti tvarkingi, neperilgi, neužkrentant ant apikalės. Privalo būti santūrūs su alkoholiniais gėrimais, kad nepasidarytų pajuokos objektu ir tuo pačiu kad nepažemintų visos sportininkų grupės. Kanadoj ir Amerikoj visa grupė keliauja kartu ir pavieniai atsiskyrimai nėra leidžiami. Visi aktyvūs sportininkai turi prieš šią išvyką būti apsidraudę, nes kitu atveju ALFAS nesiima jokios atsakomybės už neapsidraudusius. Išskrendant iš Sydnejaus ir atskrendant į paskirus miestus bei vėliau oficialiuose parengimuose, visi sportininkai turi dėvėti mūsų išeigines uniformas.

Išvykos vyriausias vadovas yra ALFAS pirmininkas Antanas Laukaitis. Su grupe kartu skrenda ir ALFAS iždininkas Valentinas Culbinas. Išvykos grupių vadovai yra: vyrų - Petras Andrijaitis (Adelaide), moterų - Snaigė Motiejūnaitė - Gustafson, grupės gydytojas ir 14.7.78 ankstyvesniosios grupės vadovas - Dr. Leonas Petrauskas, vyrų krepšinio - Jurgis Liutikas (Sydney), moterų krepšinio - Auksė Visockienė (Adelaidė), jaunių krepšinio - Edis Taparauskas (Adelaide), vyrų tinklinio - Antanas Mikus (Sydney), moterų tinklinio - Laima Motiejūnaitė - Hefner, visų kitų sporto šakų bei spaudos vadovas Robertas Sidabras (Adelaide).

IŠVYKOS STATISTIKA

Iš viso sportinėje grupėje yra 90 žmonių. Iš jų 61 sportininkas, 10 vadovų ir 19 svečių. Iš sportininkų yra iš Sydnejaus - 22, Adelaidės - 17, Melbourno - 8, Geelongo - 5, Hobarto - 5, Canberros - 2, Perth'o - 1 ir E. Palubinskas, dabar gyvenąs Amerikoje. Visoje sportininkų grupėje yra: vyrų - 39 ir merginų - 22.

ATSISVEIKINIMAI SYDNEJUJE IR ADELAIDĖJE

Birželio 17 dieną Sydnejuje ir Adelaidėje įvyks specialūs sportininkams atsisveikinimo baliai. Sydnejaus balių su vakariene ir įdomia programa rengia Lietuvių Klubas. Šio vakaro metu bus pristatyti visi važiuoją į Kanadą sportininkai ir taip pat bus pademonstruota važiuojančiųjų sportininkų išeiginės ir žaidimo uniformos. Šio vakaro metu jau bus atvažiavę ir dalis sportininkų iš kitų miestų.

Adelaidėje Lietuvių Namuose yra rengiamas Vardinių Balius, kurio metu taip pat bus adelaidiškiams pristatyti juos atstovaują sportininkai, visą pelną paskiriant savųjų sportininkų kelionės išlaidoms padengti.

ALFAS valdyba kviečia visus tiek sydnejiškius, tiek ir adelaidiškius gausiai dalyvauti savųjų sportininkų išleistuvėse, gražiai atsisveikinant juos, o tuo pačiu ir parodant, kad mūsų lietuviškoji bendruomenė domisi savais jaunaisiais Australijos lietuvių reprezentantais sportininkais, linkėdami jiems geriausios sekmės jų būsimoje išvykoje.

IŠLEISTUVIŲ B—B—Q

Birželio 18 dieną (sekmadienį) ALFAS iždininko Valentino Gulbino namuose 29 Ormond St., Ashfield įvyks atsisveikinimo iešminė. Be vietinių ir kai kurių svečių sportininkų, jau tą sekmadienį bus atvykę ir adelaidiškiai sportininkai, kas leis beveik visiems važiuojantiems pasibūti kartu ir praleisti paskutinį prieš išvykstant sekmadienį bendroje nuotaikoje.

Visi sydnejiškiai sporto prieteliai ir bičiuliai prašomi atvykti į šią iešminę, kur kartu su sportininkais bus galima draugiškai praleisti laiką.

RINKTINIŲ DRAUGIŠKOS RUNGTYNĖS

Prieš išskrendant į Kanadą Australijos lietuvių krepšinio rinktinės Sydnejuje turės draugiškas rungtynes su paskiromis australų komandomis. Šios rungtynės įvyks birželio 20 dieną (antradienį) Sydney Boys High School, Cleveland St., Moore Park. Bus žaidžiama: 6.45 vakare mūsų jauniai prieš Eastern Suburbs, 8 val. vak. moterys prieš Parramatta ir 9.15 val. vak. vyrai prieš Eastern Suburbs.

Sydnejiškiai sporto ir ypatingai krepšinio mėgėjai prašomi atvykti į šias rungtynes pamatyti ir tuo pačiu paremti mūsų vykstančius sportininkus.

SPORTININKAI IŠVYKSTA

Sportininkų grupė iš Sydnejaus išskrenda birželio 22 dieną (ketvirtadienį) 2.45 val. p.p. Pan Am lėktuvu Flight 812.

Norintieji išleisti iš aerodromo savuosius sportininkus ir draugus prašomi atvykti į Sydnejaus Mascot tarptautinį aerodromą. Tat iki pasimatymo.

Praktiškiausios dovanos giminėms Lietuvoje

Siuntinys 1 — 1978

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų, labai populiari medžiaga dviem suknelėm; gėlėta arba lygių spalvų crimplene medžiaga suknelei; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 angliškų geriausių cigarečių: dėžė šokoladinių saldainių; 1 svaras pupelių kavos; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su įaudimu "All wool made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidoms — $ 170.00

Taip pat dar galima pridėti į šį siuntinį 9 svarus prekių, pavyzdžiui, 4 m. medžiagos; 2.75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokių dovanų.

Žemiau siūlome keletą praktiškesnių ir naudingesnių dalykų.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	$ 70.00
Jeans "Wrangler", vyr. arba mot., (galima siųsti 4)	$ 35.00
Geresnės rūšies nertinis	$ 25.00
Nailoninės kojinės, vyriškos arba moteriškos	$ 2.50
Vilnonė medžiaga suknelei	$ 20.00
Vilnonė skarelė	$ 9.00
Geresni marškiniai	$ 13.00
Lietsargis telescopic	$ 10.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai	$ 30.00
Crimplene medžiaga kostiumėliui	$ 25.00
Angliška eilutei medžiaga ("All wool made in England)	$ 40.00
Geresnė eilutei medžiaga ("All wool made in England")	$ 50.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir stetoskopus.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti $ 23.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England, Tel. 01 460 2592

Autoriaus žodis

KELIONĖS ĮSPŪDŽIUS UŽBAIGUS

Kol Mūsų Pastogės puslapiuose buvo spausdinami mano kelionės Tasmanijoje aprašymai, gavau keletą laiškų ir daug paskatinimo žodžiais. Esu dėkingas visiems skaitytojams už parodytą dėmesį ir man pareikštas pastabas, kurias priimu, kaip atpildą už sugaištą laiką rašinio paruošimui. Ypatingai džiaugiuosi galėdamas supažindinti su Australijos kontinentu tuos, kuriems ilgesnės kelionės jau neįveikiamos.

Pastebėjau daug abejonių ir būkštavimo galvojant, kad į tokias ir ilgesnes keliones gali leistis tik jauni ir stiprūs žmonės. Su manimi yra keliavę 73 ir 80 metų senukai. Jie perdėtu nuovargiu nesiskundė ir visur laiku suspėjo. Man rodos, yra tik dvi sąlygos: kelionėje nesusirgti ir mokėti anglų kalbą (nebus įdomu nesuprantant paaiškinimų ir bus sunkokas bendradarbiavimas su kitais keleiviais).

Apgailėtina, kad aprašyme pasitaikė nemažai klaidų. Kai kurios gal mažai reikšmingos, bet kitos visai pakeičia aprašomą vieną ar įvykį. Pav. M.P. Nr 13 sakinyje: "Taigi, jau virš šimtmečio, kaip šioje Australijos salėje nėra senųjų šio krašto rasės gyventojų" Tik vieną raidę pakeitus vietoje "saloje" buvo atspausdinta "salėje". Paskutinysis aboridženas vyras Tasmanijoje mirė 1869 m., o ne 1876 kaip buvo atspausdinta M.P. Nr 21. John Batman iš Tasmanijos į Australijos žemyną keliavo 1835 m. o ne 1935 m. kaip atspausdinta M.P. Nr 22.

Dėkingas visiems, skaičiusiems Antrąjį Pavasarį ir ypatingai pareiškusiems savo pastabas.

J. Zinkus

REDAKCIJOS PRIERAŠAS. Šia proga norime pareikšti padėką skaitytojų vardu p. J. Zinkui už malonų bendradarbiavimą ir savo patyrimų kelionėse pristatymą. Tokie dalykiški ir praktiški aprašymai ne tik supažindina, bet ir paskatina ir kitus pakeliauti ir susipažinti arčiau su Australija. Be abejonės, spausdinant aprašymą neišvengiamai įsivėlė korektūros klaidų. Jų neišvengia ir didžioji spauda bei leidyklos, kurios išlaiko ir specialius korektorius. Dėl pasitaikiusių klaidų autorių ir skaitytojus maloniai atsiprašome

Red.

ATNAUJINKITE

M.P. PRENUMERATĄ

PRANEŠIMAS
PERTHO LIETUVIAMS

Vakarų Australijos Pabaltiečių Komiteto lietuvių atstovas praneša, kad birželio 18 d., sekmadienį, 3 val. Latvių salėje, Belmont Ave., Belmont, įvyksta pabaltiečių trėmimų į Sibirą minėjimas su programa.

Komitetas kvies svečius iš State Parlamento, iš World Freedom League. Taip pat kviečiami visi Pertho lietuviai šiame minėjime skaitlingai dalyvauti.

B. Steckis
Lietuvių atstovas
Pabaltiečių Komitete

MELBOURNE

IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Siaubingus birželio įvykius, Lietuvos okupaciją ir po metų įvykdytas masines deportacijas, Melbourno lietuviai minėsime birželio 18 d., sekmadienį.

12 val. gedulingos pamaldos už tremtinius ir visus mūsų tautos kankinius Šv. Jono bažnyčioje, East Melbourne. Giedos parapijos choras. Visos organizacijos dalyvauja su vėliavom. Moterys tautiniais rūbais, o vyrai pasipuošia tautinio rašto kaklaraiščiais. Vėliavų garbės sargybos užsideda savo organizacijos spalvų juostas.

Po pamaldų pietūs Lietuvių Namuose.

Minėjimo Aktas 2.30 val. Melbourno Lietuvių Namų koncertų salėje dalyvaujant estų, latvių, Pavergtųjų Tautų ir mums draugingų australų organizacijų atstovams.

Įdomi minėjimo meninė programa. Kviečiame visus Melbourno ir apylinkių lietuvius gausingai atsilankyti į gedulingas pamaldas ir Minėjimo Aktą Lietuvių Namuose, North Melbourne.

Prisimindami tautos kankinius ir savo šeimų artimuosius padėkite gėlių prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Jūsų gausingas dalyvavimas pamaldose ir minėjime tebūnie mūsų viešas protestas prieš mūsų tautai padarytas skriaudas. Okupanto padarytas kriminalinis nusikaltimas prieš lietuvių tautą turi būti skelbiamas visam pasauliui, iki padaryta skriauda nebus atitaisyta.

Kiekvieno mūsų šventa pareiga priminti pasauliui apie neteisėtą Lietuvos okupaciją ir atėjūnų genocidinius nusikaltimus mūsų tėvų žemėje. Tavo dalyvavimas yra pareiga savo tautai kovoje už jos laisvę.

Melbourno Apylinkės Valdyba

PADĖKA

Sydnejaus Savaitgalio mokyklos suruoštame baliuje, širdingai dėkojame vakaro programos dalyviams: p. A. Saudargienei ir jos vad. tautinių šokių grupei "Gintarui", "Linksmiesiems Broliams" vad. E. Lašaičio.

Širdingas ačiū p.p. Belkams ir Zitai Belkutei už piniginę auką, taip pat visiems tėvams už suaukotus loterijos fantus, visiems tautiečiams, svečiams už paramą mokyklai ir apsilankyma vakare.

Tėvų Komitetas

GEELONG

PRANEŠIMAS

BIRŽELIO IŠVEŽTŲJŲ
MINĖJIMAS

Minėjimą ruošia Geelongo Apyl. Valdyba birželio 18 d. Minėjimą pradėsime 10 val. šv. Jono bažnyčioje pamaldomis, kurias laikys kun. P. Dauknys. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis bažnyčioje ir minėjime. Oficialioji dalis įvyks Liet. Namuose. Paskaitą skaitys p. Gasiūnas (geelongiškis) ir po to seks meninė dalis.

Kviečiame visus Geelongo lietuvius minėjime skaitlingai dalyvauti.

Geelongo Apyl. Valdyba

CANBERRA

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS CANBERROJE įvyksta 18 d. birželio 1978 (sekmadienį) šia tvarka:

a) 11.30 val. šv. Mišios St. Marie's koplyčioje, Braddon - kun. P. Martūzas.

Tuoj po mišių visi renkasi į Liet. Klubą minėjimui.

b) Pagerbimas visų Liet. kankinių ir išvežtųjų.

c) Šiai dienai pritaikyta paskaita.

Po minėjimo kavutė ir ponios prašomos paruošti po lėkštę užkandžių, kad tą kavutę paįvairinus.

Canberros visa liet. bendruomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

C.L. B-nės Valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS ŠOKIAI GROJANT GOLDEN TRIO KAPELAI

Birželio 17 d.
SPORTININKŲ IŠLEISTUVIŲ
BALIUS

Bibliotekoj parduodamos lietuviškos knygos, plokštelės, pašto ženklai pilnom kolekcijom (serijom), mediniai liktoriai, liet. tautinis moteriškas kostiumas, gintariniai karoliai, lipinukai ant mašinų, medaliai ir kt.

Biblioteka atidara: trečiadienais 4-6 val., sekmadieniais 1.30-4 val.

Sydnejaus Liet. Klube perkant didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% už alų. Pasinaudokite lengvatomis.

Primename, kad šeštadienių šokių vakarais visi turi dėvėti klubo taisyklėse nurodytą aprangą.

KLUBAS ATVIRAS:
pirm.-treč. 4-10 val., ketv. 4-11 val., penkt. 4-12 val., šešt. 2-1 val., sekm. 12.30 - 11 val.

ŠOKIAI grojant Golden Trio kapelai
šešt. 8-12 val., sekm. 7-10 val.

Antradieniais pigioji gėrimų valanda
* Trečiadieniais šachmatai
* Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

VALGYKLA veikia: pirm. - penk. 6-9 val., šešt. 6-10 val., sekm. 1-9 val.
Valgyklos vedėja G. Kasperaitienė

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS
(18 East Terrace, Bankstown)
birželio 17 d., šeštadienį, 7 val. rengia

Išleistuvių balių

atsisveikinant su mūsų sportininkais, vykstančiais į Pasaulio Lietuvių Sporto Šventę Toronto, Kanadoje

Vakaro metu bus įdomi programa. Bilietų kaina $ 7 įskaitant ir "Smorgasbord" vakarienė. Bilietus įsigyti prašome iki birželio 14 d.

Reikšminga Akademija

RELIGINĖ ŠALPA —
MŪSŲ VISŲ PAREIGA

Norint tai giliau suprasti ir įsisąmoninti, birželio 18 d. sekmadienis skiriamas

RELIGINĖS ŠALPOS VAJUI

Birželio 18 d., sekm., 11.30 val. Lidcombe pamaldos už kenčiančią Lietuvos Bažnyčią. Oraganizacijos kviečiamos su gedulo vėliavom ir palyda. Ta intencija šv. Mišių aukoje jungiame ir savo maldas, ypač mūsų Dainos choro (vad. B. Kiverio) giesmių gaudesy.

Birželio 18 d. 3 val. Liet. Klube Bankstowne didžiojoje salėje įvyksta

RELIGINĖS ŠALPOS VAJAUS
AKADEMIJA

Akademijos metu kalbės: ALB Krašto Valdybos pirm-kas prof. Dr. A. Kabaila, sporto vadovas ir žurnalistas A. Laukaitis, jaunimo atstovas V. Juška ir V. Kazokas.

Čia savo intymiu žodžiu įsijungs ir poetai - M.M. Mykolaitytė-Slavėnienė ir J.A. Jūragis.

Čia ir mūsų tėvynės kančiose sukurtos eilės ar mintys, kurias perduos p.p. A. Savickienė ir S. Skorulis.

Čia ir jaunųjų duetas - A. Šliterytė ir R. Searl.

Čia net iš Newcastle mergaičių dainininkių grupė "Trio + 1", kurios specialiai atvyksta į šią akademiją.

Religinei Šalpai aukas Klubo salėje rinks p.p. N. Vaičiurgytė ir Vyt. Patašius.

Visa plačioji Sydnejaus liet. visuomenė kviečiama šioje akademijoje skaitlingai dalyvauti, o ypač šį vajų persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai bei Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikų leidimų svetimomis kalbomis paremti ir mūsų pastangas įprasminti savo dosnia auka.

Syd. Religinės Šalpos Vajaus K-to
vardu kun. P. Butkus

PRANEŠIMAS

Sydnejaus Lietuvių Klubas organizuoja žuvautojų klubą. Tokio klubo organizacinis susirinkimas šaukiamas birželio 24 d., šeštadienį, 6 val. Syd. Lietuvių Klubo mažojoje salėje.

Visi žukle suinteresuoti prašomi atvykti ir aptarti šio malonaus ir sveiko sporto reikalus.

VIETOJ GĖLIŲ

Pagerbdami a.a. Vaclovą Šliogerį vietoj gėlių Dr. Irvis ir Nijolė Venclovai prisiuntė Mūsų Pastogei 15 dolerių auką.

Pagerbdama a.a. Vaclovą Šliogerį vietoj gėlių p. Vanda Narušienė paaukojo Mūsų Pastogei 5 dolerius.

Pareikšdami pagarbą velioniui Vaclovui Šliogeriui vietoj gėlių B. ir Gailiūnai paskyrė Australijos Lietuvių Fondui 10 dolerių.

MŪSŲ PASTOGĖ
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Published
by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija;
I. Jonaitis, A. Reisgys.

Redakcijos adresas: 13 Percy St., Bankstown, N.S.W. 2200;
Tel. 709 8395

Administracijos adresas:
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200
Administracijos Tel. 649 9062

Prenumerata:

Australijoje metams	$ 20.00
Užsienyje paprastu paštu	$ 24.00
Oro paštu į N. Zelandiją	$ 35.00
Oro paštu kitur	$ 50.00

Atskiro Nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty. Ltd.

Socialinės Globos Moterų Draugija Melbourne ruošia tradicinį

JONINIŲ BALIŲ

kuris įvyks birželio 24 dieną (šeštadienį), Lietuvių Namuose, 44-50 Errol Street, North Melbourne.

Pradžia 7.30 val. Bilietai $ 8 asmeniui.

Bilietai užsakomi pas p. V. Morkūnienę (tel. 535 5957) ar p. B. Staugaitienę (tel. 878 5631).